

Interjú

Brüsszel–Moszkva Az összehasonlítás kelet-európai ötlet, de a tények nem indokolják

Nincs kényszerházasság az EU-val

Pócs Balázs

Az EU-intézményekben magyarok is ülnek, míg annak idején Moszkvában, a központi bizottság munkájában aligha vehettek részt – mondta a Népszabadságnak adott interjúban Yves Bertoncini. A Notre Europe – Jacques Delors Intézet igazgatója Moszkva után Brüsszel? címmel tartott előadást a budapesti Francia Intézetben.

Nem igazságtalan Brüsszelt Moszkvához hasonlítani?

Az előadás címe csak provokáció. Ugyanakkor utal a vádakra is, amelyekkel az EU-t illetik Kelet-Közép-Európában, ahol éltek már szovjet gyámság alatt, és megtapasztalták a nemzetek feletti ellenőrzést. Az összehasonlítás természetesen igazságtalan, de politikailag megmagyarázható. És nem csak Magyarországra jellemző: gondoljunk Václav Klaus cseh elnökre, aki ki sem akarta tűzni az EU-zászlót. Igaz, egészen 2008-ig a francia külügyminisztériumban sem tették ki az uniós lobogót.

A kelet-európai ódzkodásnak tehát történelmi okai vannak?

Ezek az országok visszanyerték a szuverenitásukat, újra demokráciában és szabadságban kezdtek élni, aztán csatlakoztak az Európai Unióhoz. Ne feledjük, erre senki nem kötelezte őket, nem kényszerházasságról van szó. Azért érdekes, hogy amikor részt vettek az új EU-alapszerződés kidolgozásában, a kelet-európaiak kezdeményezték, hogy legyen a dokumentumban kilépési záradék.

Yves Bertoncini: Más dolog veszekedni, és megint más elválni FOTÓ: TEKNÓS MIKLÓS

Ilyen korábban nem létezett az uniós jogban. És itt óhatatlanul jön az összevetés Moszkvával: amikor ezek az államok beléptek a KGST-be vagy a Varsói Szerződésbe, nem dönthettek erről demokratikusan.

Ha nem kényszerházasságban élnek, miért akarnának kilépni az EU-ból?

Őn házas ember? Mert én igen. Franciaország egyébként a világ egyetlen országa, ahol több gyermek születik házasságon kívül, mint házasságban belül. A lényeg, hogy egy házas-

ságban is lehessen azt mondani: ki tudok szállni, ha akarok. Persze más dolog veszekedni, és megint más elválni.

Miben hasonlít az unió egy házassághoz?

Az EU-tagságnál ugyanúgy vannak jogok és kötelezettségek. Ám az Európai Uniót a Szovjetunióhoz hasonlítani már csak azért sem lehet, mert a házastársak szabad beleegyezésükből keltek egybe. Nem látom, hogy Magyarországon európai csapatok állomásoznának – az EU jog-

közösség. Persze a kötelezettségeket, ha önként vállalták is, időnként nehéz betartani. Mégsem beszélhetünk a nemzeti szuverenitás korlátozásáról, legfeljebb megosztott szuverenitásról, de a megosztásról is szabadon döntött minden egyes tagállam. Elismerem, hogy az uniós kötelezettség-szegési eljárásokat fájdalmas elviselni, és nemcsak a kelet-európai államokban, hanem például Franciaországban is, ahol az egykori nagyságot a hanyatlás érzése követte. A franciáknál ráadásul nincs meg az a fő-

derális kultúra, mint Németországban vagy Belgiumban. Így ha Brüsszelben mondanak valamit, ez néha bosszantja az embereket.

Ezért nem tűzték ki sokáig az EU-zászlót a párizsi külügyminisztériumra?

A francia külügyminisztérium, ahol amúgy kétszer is dolgoztam, erősen szuverenista. Sokan azt gondolják, hogy van Franciaország és van a világ, és hogy Franciaországnak mint befolyásos hatalomnak, nemzetközi szerepet kell játszania. A kettő között ott van Európa, amelyre eszközként tekintenek a befolyás növeléséhez. Való igaz, hogy Franciaország azon nagyon kevés állam közé tartozik, amely nemzetközi diplomáciai jelenlétet tart fenn, a kultúra terén is: példa erre a Francia Intézet, ahol most beszélgetünk.

Moszkvában és Brüsszelben közös pont, hogy egyik sincs Magyarországon.

Igen, mindkettő olyan hatalmi központot jelképez, amelynek a döntései hatással vannak a tagországok életére. De ez csak a végeredmény, a két rendszer működése teljesen eltérő. Az EU-intézményekben magyarok is ülnek, míg annak idején Moszkvában, a központi bizottság munkájában aligha vehettek részt. És még valami: a jelenlegi Európa nem birodalom, ilyesmiről talán a napóleoni vagy a hitleri birodalom idején lehetett beszélni. Oroszország viszont évszázadok óta birodalom, és látjuk, hogy ma is az – éppen próbálja ellenőrzése alá vonni a közvetlen szomszédságát.

HIRDETÉS

Ugyanaz hajt minket

TOP Bringa magazin, az ország kerékpárosainak kézikönyve.
Tele a legfrissebb trendekkel, információkkal és technikai újításokkal.

Keresse a hírlapárusoknál!

990 Ft

Rendelje meg kedvezményes áron, 790 forintért a www.lapcentrum.hu oldalon!